

MTA Társadalomkutató Központ
1014 Budapest, Országház utca 30.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
a 2010. évi költségvetési beszámolóhoz

2011. február

Intézetünk 2010-ben is próbálta követni a gazdálkodási környezet folyamatos változásait. Ezen év mérföldkönek számított a Központ életében, mert 2010. január 1-től a Központ önállóan működő és gazdálkodó státuszt kapott, ugyanakkor az irányító szerv két önállóan működő, de nem önállóan gazdálkodó intézetet rendelt hozzá, az Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézetet és a Filozófiai Kutatóintézetet. A Központ gazdasági szervezete megalakulása óta látja el a Kisebbségkutató Intézet gazdálkodással kapcsolatos feladatait, a Filozófiai Kutatóintézet 2010-ben csatlakozott a Társadalomkutató Központoz.

A Központ ellátandó közfeladatai a tárgyévben megegyeztek a korábbi években végzett tevékenységekkel, kiegészülve a 2009. január 1-től üzemeltetésre átvett budavári vendégházzal, valamint a Filozófiai Kutatóintézet gazdálkodásával kapcsolatos feladatokkal.

Főbb tapasztalataink a következők:

Gazdasági szervezet:

A Központ megalakulása óta integrált ügyviteli rendszer segítségével látja el a gazdálkodási feladatok túlnyomó részét. Ezen átfogó rendszer is segített bennünket, hogy a Filozófiai Kutatóintézet gazdálkodási feladatainak átvétele zökkenőmentesen megtörtént. A gazdasági szervezet integrációját oly módon hajtottuk végre, hogy a Filozófiai Kutatóintézet háromfős gazdasági szervezetéből egy főt a Központ átvett közalkalmazotti állományába, a Filozófiai Kutatóintézet gazdasági vezetője nyugdíjba vonult, míg egy munkatárs gyermekgondozási ellátásában részesül. A Központba áthelyezett munkatárs hetente két munkanapot a Filozófiai Kutatóintézet székhelyén (1119 Budapest, Etele út 59-61.), három munkanapot pedig a Központ székhelyén dolgozik, és ellátja az intézetek közötti bizonylatáramlási feladatokat is. A Filozófiai Kutatóintézet vezetésével elsősorban telefonon, e-mailen, másodsorban kisszámú személyes megbeszélés útján tartjuk a kapcsolatot.

A Központ gazdasági szervezetében a megnövekedett feladatok megkövetelték a munkakörök határozott elkülönítését, a munkatársaktól többletfeladatok ellátását. Egy év tapasztalata alapján megállapítható, hogy a Filozófiai Kutatóintézettől átvett egy fő foglalkoztatásával, a meglévő állománytól megkövetelt munkateljesítmény növekedésével, valamint az ügyviteli rendszer folyamatos fejlesztésével el tudjuk látni mindhárom intézet gazdálkodásával

kapcsolatos feladatait, azonban továbbra is megoldásra vár a gazdasági szervezet feladatakhoz mért elhelyezése. Jelenleg a Központban a három intézet gazdálkodását, beszámoltatását, pénzkezelését, személy- és munkaügyi feladatait 7 fő látja el, amelyből a gazdasági vezető külön irodában, a további 6 fő egyetlen kb. 35 nm-es irodában van elhelyezve, az irodagépekkel, a bizonylatokkal, a folyamatos ügyfélszolgálattal együtt. Leszögezhetjük, hogy az elvárt munkateljesítményt mindenképpen elősegítené, ha a munkatársak a feladatukhoz illő infrastruktúrával lennének ellátva. Jelenleg a Központ vezetésének ehhez nincs hatásköre, a megoldás az Akadémia felsővezetésének jogosultsági körébe tartozik.

Vendégház:

Az MTA budavári VENDÉGHÁZ-ának két évre visszatekintő üzemeltetése során egyértelmű sikereket könyvelhettünk el. Működtetését részben a korábbi üzemeltetőktől áthelyezett közalkalmazottak, részben az intézetünk állományában lévő Várgondnokság elnevezésű szervezetünk látta és látja el.

A Vendégház mindennapi üzemeltetését saját bevételből kell finanszíroznunk. Míg a 2009-es évben 7.333 E Ft üzemeltetési veszteséggel zártunk, ezen veszteség 2010-ben csupán 1.799 E Ft volt. Összehasonlítva ezen adatokat a 2009 előtti mutatószámokkal, a feladatellátás minőségével, leszögezhetjük, hogy a Vendégház intézetünkhöz történő rendelése jó döntésnek bizonyult.

Felettes szervi segítséggel 2010-ben folytattuk a Vendégház berendezési tárgyainak korhű bútorzattal történő berendezését, amelyet a hozzánk érkező és visszatérő vendégek egyhangú elismeréssel nyugtáznak.

A vendégházi szobákhoz tartozó hat vizesblokkban sorkerült a helytelenül beépített zuhanyzó fülkék cseréjére, a megfelelő padlószigetelés elkészítésére, néhány szoba tönkrement fűtésvezetékének (beázások) felújítására. Az épület ablakait hőszigeteltettük, amely érezhetően javítja az energiafelhasználás hatékonyságát és a komfortérzetet. 2010-ben elkezdődött a Vendégház teljes felújításához szükséges engedélyezési és kiviteli tervek készíttetése, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalhoz a már elkészült engedélyezési terv 2011. februárban lett benyújtva.

Üzemeltetés:

2010 nyarán irányító hatósági megkeresésre felmértük a vári épületegyüttes intézetek általi használt területeit, amely adatok alapján módosítottuk a vári épületegyüttes közüzemi költségeinek megosztásának alapjául szolgáló ún. Használati szerződést.

2010 bebizonyította, hogy minden szerződés ellenére a vári épületegyüttes egyes intézeti hitelintézetként tekintenek a Központra, azaz a Központ által megelőlegezett és a használati szerződés alapján továbbszámlázott közüzemi költségeket több havi késéssel fizetik, illetve nem fizetik meg a Központ részére. 2010-ben volt olyan intézet, amely teljes éven keresztül nem fizetett közüzemi költséget, adósságának egy részét is csak 2010. decemberében rendezte. Szükséges lenne központilag szabályozni a közüzemi költségek fizetésének rendjét, mert a Központ forrásainak folyamatos csökkenése előbb-utóbb nem fogja lehetővé tenni a költségek „meghitelezését”.

2010 év folyamán ismételtén kinyilatkoztattuk – amelyet két évvel ezelőtt mi kezdeményeztünk – hogy a vári épületegyüttes üzemeltetőjeként szorgalmazzuk az MTA intézeti és intézményei részére az energia-beszerzés központosítását.

Rendezvények:

A Központ feladatai közé tartozik, hogy segítse más intézetek tudományos rendezvényeit, illetve hogy – elsősorban a Várgondnokság kötelező bevételi előirányzata teljesítéseként – szolgáltatást nyújtson egyéb, a termeket (Jakobinus, Budavári Dísztér) igénylők részére. 2010-ben a Jakobinus Teremben 65, az MTA Budavári Dízstermében (a Kongresszusi Terem 2008 végétől használatos megnevezése) 64 rendezvény volt, összesen tehát 131. Ez a szám lényegében évek óta hasonló nagyságrendet mutat, ez a reális kihasználási lehetőség, ami az év napjaira kivetítve 36%-os kihasználtságot jelent. Munkanapokra vetítve viszont ez a szám azt jelenti, hogy a Központ munkatársaira 2,4 munkanaponként jutott egy-egy rendezvény. A termék hasznosítását elősegítette a termék és a Vendégház azonos üzemeltetői munkatársi kör is.

Belső ellenőrzés:

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az eseti jelleggel, megbízási jogviszonyban foglalkoztatott, még kiváló felkészültségű szakember munkájának hatékonysága is messze elmarad a ráfordított pénzügyi forrás nagyságától. Ennek megfelelően az előző évhez hasonlóan 2010-ben is a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzést erősítettük. Szükségesnek véljük annak vizsgálatát, hogy az Akadémia intézményhálózatán belül egyes csoportokhoz kötve nem lehetne-e közalkalmazotti jogviszonyban lévő belső ellenőrt alkalmazni, az ellenőrzés tematikáját meghatározva egy közös ellenőrzési és elszámolási rendszert kialakítani. Egyébként ugyanez megfontolandó a kézbesítési, informatikai feladatokkal kapcsolatosan is.

I. Szervezeti felépítés, jogszabályi környezet

Intézetünk korábbi igazgatója, Balogh Margit, 2010. július 1-től ismételen öt évre kapott intézetvetetői megbízatást.

A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény (hatályon kívül helyezve), valamint az MTA Elnökének döntése értelmében módosult intézetünk alapító okirata. **2009. július 1**-ei hatállyal besorolásunk **közszolgáltató költségvetési szerv**, **2010. január 1**-ei hatállyal pedig **önállóan működő és gazdálkodó közszolgáltató költségvetési szerv** lett.

Gazdálkodásunk során kiemelt figyelmet fordítottunk a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény előírásainak, alapelveinek betartására, az államháztartási szervek működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendeletben, valamint az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglaltakra.

Mindamellett, hogy ellátandó feladataink folyamatosan bővülnek, hogy a 2009-ben a Vendégház működtetésével kapcsolatosan nyújtott 15 millió forintos likviditási kölcsön 2010-ben beépült a költségvetésünkbe, hogy a Filozófiai Kutatóintézet gazdálkodási feladataival összefüggésben támogatás átcsoportosítás történt a Filozófiai Kutatóintézettől a Központba, hogy 2010. decemberben támogatási póléleírányzatot kaptunk külföldi utazás, működtetési költségek, fiatal kutatói támogatás kiegészítésére, egyre erősebb nyomást érzünk a saját bevételek növelésére, a már megtett költségtaakarékossági intézkedések szigorítására, a rendelkezésre álló infrastruktúra (munkaerő, bérbe adható ingatlanok) maximális kihasználására.

Szervezeti egységeink:

- Igazgatóság és Titkárság
- Gazdasági Osztály
- Várgondnokság
- Vendégház
- Európa-történeti Munkacsoport
- Tudománytár

- Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Titkársága
- Stratégiai Kutatási Programiroda
- Gyerekprogram Iroda

I.1. Létszám

A létszám alakulása 2009–2010.

Megnevezés	Engedélyezett létszám 2009. (fő)	Engedélyezett létszám 2010. (fő)	I%	Átlagos állományi statisztikai létszám 2009. (fő)	Átlagos állományi statisztikai létszám 2010. (fő)	I%
Engedélyezett nyitólétszám	49	75	153,06	49	75	153,06
Fiatalkutatói alkalmazás	2	2	100,00	2	2	100,00
Összesen (fő)	51	77	150,98	51	77	150,98
Kutatók aránya az összes foglalkoztatottak számához viszonyítva				25,49%	16,88%	0,66

A Központ létszámában bekövetkezett átlagos 50,98%-os növekedését az MTA Közgazdaságtudományi Intézetétől átvett ún. Gyerekprogram Iroda munkatársainak átmeneti jelleggel, a program idejére közalkalmazotti állományba került munkatársi létszám okozta. A Gyerekprogram Iroda foglalkoztatotti állományán belüli alacsony kutatói létszám arány pedig hozzájárult az intézeti állományon belüli kutatói létszám arányának 34%-os csökkenéséhez.

I. 2. Átlagkeresetek

Az átlagkeresetek alakulása 2008–2010.

Megnevezés	2008. év	2009. év	2010. év	I% (2010/2009)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak rendszeres személyi juttatásai és költségtérítései	289.602 Ft/fő/hónap	296.197 Ft/fő/hónap	306.960 Ft/fő/hónap	103,63
Részmunkaidőben foglalkoztatottak rendszeres személyi juttatásai	309.357 Ft/fő/hónap	219.133 Ft/fő/hónap	147.602 Ft/fő/hónap	67,36
Teljes- és részmunkaidőben fogl.	293.669 Ft/fő/hónap	281.087 Ft/fő/hónap	251.081 Ft/fő/hónap	89,33
Állományba nem tartozók részére kifizetett megbízási díjak, honoráriumok	20.785 E Ft/év	64.255 E Ft/év	43.548 E Ft/év	67,77

A Központ egy főre jutó átlagkereseti szintjét a Gyerekprogram Iroda munkatársainak relatíve magasabb szintű átlagkeresete okozza, akiknek illetménye a projektek által elért saját bevételhez képest van megállapítva.

Intézetünkben 2010-ben egy főre jutó havi átlagkereset 10,67%-kal csökkent az előző évihez képest, amelyet részben a 13. havi illetmény megszűnése, részben a nem teljes munkaidőben foglalkoztatottak részére kifizetett juttatások csökkenése okozott. Az állományba nem tartozók részére kifizetett megbízási díjak, honoráriumok értéke szintén 32,23%-kal csökkent, ami a Központ vállalásai között szereplő megrendelésre végzett kutatások és egyéb pályázatok alapján kifizetendő díjak csökkenésével magyarázható.

II. Kiemelt előirányzatok alakulása

Kiemelt kiadási előirányzatok alakulása 2009-2010.

adatok 1000 Ft-ban

Kiemelt kiadási előirányzatok	Módosított előirányzat 2009.	Módosított előirányzat 2010.	I%	Teljesítés 2009.	Teljesítés 2010.	I%
Személyi juttatások	379.651	337.193	88,82	236.280	275.547	116,62
Járulékok	112.129	91.026	81,18	60.706	70.455	116,06
Dologi kiadások	360.825	332.350	92,11	286.444	283.398	98,94
Támogatásértékű, működési célú kiadások	800	300	37,50	800	300	37,50
Előző évi maradvány átadása	30.582	332	1,09	30.582	332	1,09
Intézményi beruházás	31.659	24.113	76,16	24.556	17.284	70,39
Támogatásértékű felhalmozási kiadások		2.637	..		2.637	..
Kölcsönök nyújtása	700	2900	414,29	700	2.900	414,29
Felújítás	184.019	197.819	107,50	70.455	37.874	53,76
Kiadások összesen	1.100.365	988.670	89,85	710.523	690.727	97,21

Kiemelt bevételi előirányzatok alakulása 2009-2010.

adatok 1000 Ft-ban

Kiemelt bevételi előirányzatok	Módosított előirányzat 2009.	Módosított előirányzat 2010.	I%	Teljesítés 2009.	Teljesítés 2010.	I%
Támogatás	415.568	270.328	65,05	415.568	270.328	65,05
Működési bevételek	141.509	128.670	90,93	145.271	136.515	93,97
Támogatásértékű működési bevételek	76.367	127.184	166,54	76.367	127.184	166,54
Felhalmozási bevételek	17.954	400	6,02	17.954	400	6,02

Kiemelt bevételi előirányzatok	Módosított előirányzat 2009.	Módosított előirányzat 2010.	I%	Teljesítés 2009.	Teljesítés 2010.	I%
Kölcsönök visszatérülése	335	150	44,78	335	150	44,78
Előző évi maradvány igénybevétele	312.822	398.496	127,39	312.822	398.496	127,39
Előző évi előirányzat-maradvány átvétele	135.810	63.442	46,71	140.702	63.442	45,09
Bevételek összesen	1.100.365	988.670	89,85	1.109.019	996.365	89,84
Költségvetési tartalék				398.496	305.638	76,70

III. A mérlegbeszámolóhoz kapcsolódó kiegészítések

III. 1. Befektetett eszközök alakulása

III. 1. 1. A befektetett eszközök állománya 2,06%-kal növekedett az előző évhez képest, amely növekedést az ingatlanvagyonon elvégzett felújítások indokolják. A Központ ingatlanvagyonaként szerepel az MTA budavári kutatóháza, és az MTA budavári vendégház is, amely épületek műemléki védettség alatt állnak, értékcsökkenést nem számolunk el utánuk.

Gépeink, berendezéseink, egyéb tárgyi eszközeink használhatósági foka évről évre csökken, ezek tervszerű cseréjére nincs pénzügyi forrásunk, elhasználódás alapján igyekszünk a berendezések helyett újat beszerezni, illetve javítani, felújítani. Egyéb befektetett eszközeink állománya, illetve állományukban bekövetkezett egyéb változások a korábbi évekhez hasonlóan alakultak.

2010-ben selejtezést nem végeztünk.

III. 1. 2. A 2004-ben képzett lakásépítési, ill. vásárlási alapot 2010-ben további 2.900 E Ft-tal emeltük meg, így már öt munkatársunk lakáshoz jutását tudtuk segíteni. A befektetett eszközök között kimutatott 3.111 E Ft a nyújtott kölcsön összegéből az éven túli követelés összegét mutatja.

Tárgyi eszközeink értékcsökkenésének megállapításánál lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaztunk, a 100 E Ft egyedi beszerzési érték alatti beszerzéseink beszerzéskor, egyösszegben kerültek leírása. A befektetett eszközök állományát, annak változásait a 38-as számjelű, immateriális javak, tárgyi eszközök és üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott, vagyonkezelésbe vett eszközök állományának alakulása elnevezésű költségvetési beszámoló tábla hűen szemlélteti.

III. 2. Készletek

A „Készletek”-ként kimutatott 24.803 E Ft a Központ gondozásában megjelenő kiadványok 2010. december 31-i leltára szerinti közvetlen önköltségen számított értéke szerepel. A készletek állománya 9,74%-kal csökkent az előző évhez képest, amelyet a megjelenő kiadványaink számának csökkenése, az értékesítési forgalom egyenletessége magyaráz.

III. 3. Követelések

Követeléseink 2010. december 31-ei állománya 14.194 E Ft, amely 257,04%-kal növekedett a 2009. évihez képest, s amelyből 1.111 E Ft-ot a lakáscélú vásárlásra biztosított, egy éven belül lejáró kölcsön állománya tesz ki. Követeléseink egész évben 10-15 millió forint között mozogtak, mert a vári épületegyüttest használó intézetek egy része nem, vagy jelentős késéssel térített meg részünkre az általunk megelőlegezett és továbbszámlázott közüzemi költségeket.

Követelések megoszlása:

– Vevők 2010	12.563 E Ft
– Vevők 2009	520 E Ft
<u>– Lakásvásárlási kölcsön egy éven belül esedékes törlesztőrésze:</u>	<u>1.111 E Ft</u>
Követelések összesen	14.194 E Ft

A Vevők 2009 megjelölésű 520 E Ft (2 adós) behajtására megkezdjük a szükséges lépések megtételét, de behajtásukra sajnos nem sok esélyt látunk.

III. 4. Idegen pénzeszközök

Idegen pénzeszközként (763 E Ft) a lakásépítési és vásárlási kölcsön tranzakcióinak lebonyolítására a Magyar Külkereskedelmi Banknál megnyitott számla 2010. december 31-i állományát szerepeltettük.

III. 5. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások

Az egyéb pénzügyi aktív elszámolás 1.058 E Ft-os összegéből 352 E Ft téves kifizetés, 706 E Ft pedig 2011-re fizetett előleg.

III. 6. Saját tőke összege

A saját tőke állománya 2,62%-kal növekedett az előző évihez képest, amelynek összetételét az alábbi kimutatás tartalmazza.

Saját tőke alakulása 2009–2010.

adatok 1000 Ft-ban

Megnevezés	2009. december 31.	2010. december 31.	I%
Befektetett eszközök állományi értéke	1.583.997	1.616.568	102,06
Készletek állományi értéke	27.480	24.803	90,26
Idegen pénzeszközök állományi értéke	172	763	443,60
Követelések állományi értéke	5.522	14.194	257,04
Kötelezettségek állományi értéke	-14.268	-11.488	80,52
Saját tőke értéke összesen	1.602.903	1.644.840	102,62

III. 7. Költségvetési tartalékok

Költségvetési tartalékként a kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány 305.638 E Ft-os összegét mutattuk ki.

III. 8. Kötelezettségek

Kötelezettségként a 2010. december 31-én fennálló szállítók felé történő tartozásunk összegét (6.571 E Ft), valamint az OTKA és egyéb támogatási programok még el nem számolt előlegét (4.917 E Ft) mutattuk ki. A szállítói tartozás pénzügyi rendezésére 2011 első hónapjában sor került.

III. 9. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások

Az egyéb passzív pénzügyi elszámolás egyenlegeként kimutatott 7.053 E Ft a 2010. évben kifizetett személyi juttatások 2011. évre áthúzódó ún. levonási befizetési kötelezettség. Rendezése 2011. január 20-án megtörtént.

IV. A Központ 2011. évi kiemelt feladatai

IV. 1. Üzemeltetés

A Központ egyik kiemelt feladata a vári épületegyüttesek (Kutatóház, Vendégház) üzemeltetése, felújítása.

E feladatot a Központ igazgatóságával együttműködve a Várgondnokság 9 fős szervezete látja el (üzemeltetésért felelős igazgató-helyettes, gondnok, gondnokhelyettes-rendezvény-felelős-anyagbeszerző, technikus, telefonközpontos, villanyszerelő-karbantartó, vízszerelő-karbantartó, udvari segédmunkás 2 fő).

2010-ben a Várgondnokság három munkatársa is nyugdíjba vonult, helyüket új munkatársakkal töltöttük be, és ebben az évben is nyugdíjba vonul egyik kollégánk. A Várgondnokság működtetésének stabilitását segítette az irányító hatóságtól 2009-ben kapott 12.000 E Ft-os támogatási keret, amelynek fejében a Várgondnokság munkatársainak át kellett venni a Vendégház üzemeltetését is, és amely nélkül – figyelembe véve a nyugdíjazások miatti többletköltségeket is – a folyamatosan emelkedő közüzemi és szolgáltatási költségeket, a Várgondnokság ellehetetlenült volna.

IV. 2. Ingatlan-felújítás

2010-ben a vári épületegyüttesek (Kutatóház és Vendégház) felújítására 72.500 E Ft (általános forgalmi adóval együtt) eredeti támogatási előirányzat épület be a költségvetésünkbe, amely az év közben három soron kívüli felújítási feladat elvégzésére 6.863 E Ft felújítási pótelőirányzattal növekedett. A 2009-ről hozott felújítási előirányzattal összesen 197.819 E Ft állt rendelkezésünkre. 2010-ben több tervezett felújítást átütemeztünk 2011-re, mert a műszaki vizsgálatok a Vendégház tetőszerkezetének és gépészeti rendszerének felújítását tetszik szükségessé. A felújítási előirányzat-maradvány 52,33%-át képezi az intézeti maradványunknak.

Felújítási keret 2010.

adatok 1000 Ft-ban

Megnevezés	MTA által biztosított támogatás	Intézetek 5%-os befizetési köt. teljesítéséből	Összesen
2010.01.01. felújítási előirányzat- és pénzmaradvány	110.997	7.459	118.456
2010. évi eredeti előirányzati támogatás	72.500		72.500
Irányító hatóság általi pótelőirányzat	6.863		6.863
Felújítási előirányzat összesen	190.360	7.459	197.819
Felújítás teljesítése	35.317	2.557	37.874
Felújítási előirányzat- és pénzmaradvány 2010. december 31.	155.043	4.902	159.945

2010-ben megvalósult főbb felújítások

Úri u. 49. sz. épület

- az épület kapu fölötti homlokzatán a vakolat fellazult, lehullott. Az életveszélyes vakolat leverése, és a homlokzaton cementált anyagokkal való lekezelése (gúzolás) megtörtént.
- a Régészeti Intézet DNS laboratóriumának az intézet igényei szerinti átalakítása a földszinten és ehhez kapcsolódóan a II. emeleti fotólaboratórium belső átrendezése. Az átalakítás pénzügyi fedezetét a Régészeti Intézet biztosította.
- az épület északi szárnyának felújításához elkészültek a kiviteli tervek (építés, gépészet, elektromos hálózat, lift, tűzjelzőt és az épület hőterképe). A kivitelezés megkezdéséhez a közbeszerzési eljárást 2011. március 1-jétől indítja meg a Társadalomkutató Központ. A közbeszerzési eljárás megindításához az új szabályok szerinti tervellenőrzés 2010-ben megtörtént.
- a belső területek felújításának megkezdéséhez előkészítő munkaként elkészült a pincei kábelalagút tisztítása (használaton kívüli kábelek elbontása, a FÖTÁV pincei, a Prímási Palota felé vezető, már használaton kívüli fűtéscsöveinek leszerelése, a pincei leletanyagraktárak kitakarítása, a falak vakolása, festése, a pincék világításának korszerűsítése, a felújításhoz szükséges kábeltálcák felszerelése.
- e munkához kapcsolódóan szükségessé vált a pincék vizesedésének megszüntetéséhez az épület udvari oldalán az esővíz ejtőcsatornák cseréje, a járda és folyóka újraburkolása, a pincefödém szigetelése, a pincehelyiségek szellőzésének kiépítése, valamint a Régészeti Intézet és a Jogtudományi Intézet pincei raktárainak elektromos hálózata is szétválasztásra került.

Az Úri u. 53., Országház u. 30. sz. kapuk, illetve az Országház u. 30. sz. udvari ajtók, keretek újrafestése, az Úri u. 49. sz. kapu gépkocsibehajtás miatti sérülésének kijavítása, majd mázolósa.

Az Országház u. 30. sz. épület lépcsőházában a világítótestek cseréjére került sor.

A Jakobinus Terem tisztasági festése.

Az Országház u. 30. – Országház u. 21. közötti úttest alatti informatikai összeköttetés tervei 2010-ben elkészültek, a 2010-re tervezett kivitelezésre azonban csak 2011. március 15-ét követően kerülhet sor, mert az engedélyezési eljárás elhúzódása miatt 2010. november 15-e után a kivitelezést nem lehetett megkezdeni.

Gépészeti munkák

- az Országház u. 30. sz. alatti pincében fűtésvezeték felújítása, a hőközpontban a tönkrement víztartály cseréje;
- az Úri u. 53. sz. I. emeletén a II. emeleti munkaszobák megfelelő fűtése érdekében szabályozó szelep és rásegítő szivattyú felszerelése;
- az Országház u. 28. sz. alatti hőközpont vizesedésének megszüntetése az utcai és épület alatti 200 mm-es vezeték szigetelésével (a FŐTÁV költségén).

Díszterem

A bevételek terhére elkészült

- a Díszterem légtechnikai berendezésének működőképessé tétele részleges felújítással;
- az úgynevezett Erzsébet terem világításának korszerűsítése, mennyezetfestés (saját kivitelezésben);
- a vizuáltechnika korszerűsítése (a régi vetítövászón elbontása, rejtett, új vászon felhelyezése);
- VIP előtérben régi berendezés bontása, mázolás (saját kivitelezésben);
- központi UPS akkumulátorainak cseréje.

Az épületegyüttes kamerarendszeréhez kapcsolódóan bővítésre került a digitális rögzítés kapacitása, a korábbi 9 nap helyett 10 hétre nézhető vissza a rögzített anyag.

Az épületegyüttesben 2010-ben sor került az előírás szerinti érintésvédelmi és szabványossági felülvizsgálatra. 2011. februárjában kerülnek kiosztásra az intézeteknek készített jegyzőkönyvek, és ezek alapján kell az egyes intézeteknek, illetve a Társadalomkutató Központnak a jegyzőkönyvekben szereplő intézkedéseket végrehajtani, a hibákat kijavítani. A következő hasonló felülvizsgálatra a jogszabály szerint 2018-ban, 9 év múlva kerül sor.

Az Országház u. 32. sz. udvar rendezési terve elkészült. 2010-ben (és 2011-ben) az intézeti és az MTA tulajdonában lévő gépkocsikra (16 db) az udvarban való parkoláshoz a behajtási engedélyeket a Társadalomkutató Központ beszerezte (2000 Ft/év/gépkocsi).

Annak érdekében, hogy az intézetek munkatársai korlátozott számban díjmentes parkolási lehetőséget kapjanak a Lovas utcai és a Toldy F. utcai parkolóban, újabb és újabb köröket kell tenni az I. kerületi Önkormányzatnál. 2011 februárjáig ilyen engedélyhez még nem sikerült hozzájutni.

MTA Vendégház

- a vendégházi szobákhoz tartozó hat vizesblokkban került sor a helytelenül beépített zuhanyzó fülkék cseréjére, a megfelelő padlószigetelés elkészítésére;
- a vendégházi hőközpontot sikerült a 2010/2011. évi fűtési idényre ideiglenesen működképesse tenni többszöri hibaelhárítással;
- sor került néhány szoba tönkrement fűtésvezetékének (beázások) felújítására;
- az épület ablakaihoz hőszigetelés készült, amely érezhetően javítja a komfortérzetet;
- cserére került az épületbe vezető vízvezeték a hiba kijavításával;
- elkezdődött a Vendégház felújításához az engedélyezési és kiviteli tervek készítése. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatalhoz a már elkészült engedélyezési terv 2011. februárban lett benyújtva.

IV. 3. Intézményi beruházás

Megnevezés	Összeg ezer forintban
Előző évi maradvány	7.103
Eredeti előirányzat	1.500
Irányító hatóság támogatása pótelőirányzatként	6.867
Saját bevételek terhére képzett előirányzat	8.643
Mindösszesen:	24.113

Beruházási terveinket 71,68%-ban teljesítettük. 2010-ben főként a Vendégház berendezési tárgyainak cseréjére, ügyvitel- és számítástechnikai eszközeink korszerűsítésére, illetve a Díszterem szünetmentes áramforrását biztosító több száz darab akkumulátor cseréjére került sor.

V. Főbb kutatási programjaink

V. 1. Stratégiai kutatási programok

A beszűkült anyagi lehetőségek miatt 2010-ben csupán három stratégiai kutatási program futott:

1. *Balkán* (több évre tervezett program), tartalmi összefoglalása az MTA–MEH együttműködésnél.
2. *Magyar örökség* c. program.
3. *Magyarország és a magyar kisebbségek*. Ez a stratégiai program szinte egy időben a stratégiai kutatásokkal, 2010-ben az MNVH programjaival összekötve folytatták művelését. Konkrétan vizsgált kérdés volt a határokon túli vidékfejlesztés kibővítése. Főbb megállapítása, hogy a vidékfejlesztés a kárpát-medencei magyarság életképességének megtartója, mert a határokon túli tömbmagyarság vidéken él. A tömbmagyarság, a székelység kivételével, a szomszéd államokkal közös határok mentén helyezkedik el. Az EU 2008 óta kiemelten támogatja a határokat átlépő vidékfejlesztéseket. Új lehetőségeket kínál tehát az uniós politika a kárpát-medencei táj- és vízgazdálkodásnak, úthálózat fejlesztésnek, és új lehetőséget kínál a magyar-magyar kapcsolatrendszernek. A vidékfejlesztés tehát a közép-kelet-európai térségben új lehetőségeket teremt a helyi közösségek egyben tartására, és az érdekközösségek felismeréséhez.

V. 2. Tudománytár

A Tudománytár munkacsoport közreműködött *A Nők és férfiak esélyegyenlősége a kutatás-fejlesztésben Magyarországon a 20. századtól napjainkig* (NKFP-B3-2006-0003. számú Jedlik Ányos B) projektben amelynek részeként befejeződött a XIX-XX. századi magyar

tudósok szerepének feltárását célzó adatgyűjtés, és ennek alapján 2010 tavaszán megjelent egy több mint 60 szerzői íves kötet *Nők a magyar tudományban* címmel.

A munkacsoport közreműködött az MTA Kutatásszervezési Intézetében folyó akadémiai adatbázis-építésben is. 2010-ben egy fő fiatal kutató dolgozott a *Magyar örökség* elnevezésű adatbázis építésén.

V. 3. Párbeszéd a tudomány és a társadalom között Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat

Az MTA elnökének egyetértésével a Központ lett a gazdája a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) szakmai programjainak. 2010-ben az MNVH elnöksége munkájának segítése képezte a Központ mondhatni eddigi legnagyobb, országos horderejű tudományszervezői feladatát. A feladat anyagi alapját a Miniszterelnöki Hivatal és az FVM-mel kötött, 2010. júniusában, illetve decemberében lezárult megállapodások képezték.

Az MNVH feladatainak részeként a központ új folyóirat indított *Párbeszéd a vidékért* címmel, a korábbi folyóirathoz, az *Ezredfordulóhoz* hasonló terjesztési módszerrel. 2010-ben három tematikus szám jelent meg: 1.) Határokon átnyúló vidékfejlesztés és nemzetpolitika; 2.) A közös agrárpolitika és jövője; 3.) Polgárosodó mezőváros – Hódmezővásárhely és vidéke. Ugyanilyen cím alatt egy új könyvsorozat is indult. 2010-ben 5 kötet jelent.

2010. november 30-án jelent meg a vidékfejlesztési miniszter 36/2010. (XI. 30.) VM számú rendelete a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózatról. Ennek alapján az elnök és az Elnökség megbízatása 2010. december 3-ától megszűnt.

V. 4. Gyermekszegénység Elleni Program

A Gyermekszegénység Elleni Program (GYEP) 2006-ban indult el a Magyar Tudományos Akadémián belül, Ferge Zsuzsa akadémikus vezetésével. A GYEP 2010. évi feladatait az MTA–MeH közötti Stratégiai Kutatási Megállapodás, valamint a 2007-ben, az országgyűlés által elfogadott Legyen Jobb a Gyermekeknek! – 2007–2032 közötti időszakra szóló Nemzeti Stratégia adja. Az MTA–MeH megállapodás keretében végzett Szociális egyenlőtlenségek, gyermekszegénység, mélyszegénység, generációs szegénység stratégiai kutatás negyedik,

2009/2010. évi projektjének célja a Nemzeti Stratégia megvalósításának elősegítése, követése, kísérleti alkalmazása bővülő körben, az alkalmazás monitorozása. Ennek keretében a csoport kutatási háttérrel adott a Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottságának. További kutatások segítségével nyomon követte a gyermekek helyzetének alakulását, a gyermekszegénység változását különös tekintettel a válság hatásaira, továbbá olyan eszközöket, javaslatokat dolgozott ki, amelyek elősegíthetik a stratégiai elkötelezettség és célok fenntartását a válság körülményei között is.

A Központ 2010-re elvégezte az intézmény felnőttképzési akkreditációját. Ennek révén lehetőség nyílt arra, hogy a GYEP-program keretében született kutatási eredmények bekerüljenek a társadalomtudományok terén dolgozó szakemberek továbbképzésébe. Első lépésben akkreditálást nyertek a Gyerekszegénység Elleni Program keretében elkészült képzési csomagok, amelyek alapjául szolgálnak a TÁMOP 5.2.1 projektbe bevont hátrányos helyzetű kistérségekben dolgozó szakemberek felkészítéséhez. Ehhez kapcsolódóan 2010-ben 10 db a képzők felkészítését célzó képzés valósult meg. Az intézmény további 12 műhely jellegű találkozót tartott a projektbe bevont kistérségek felkészítése érdekében. Az új szolgáltatás nemcsak a Központ ismertségét és elismertségét növeli, de a forrásbevonás lehetőségeinek körét is bővíti. A TÁMOP 5.2.1 konstrukció keretében továbbá folytatódott a bevont 11 leghátrányosabb helyzetű kistérségekben megvalósuló gyerekszegénység elleni programok előkészítése, illetve a már nyertes pályázatok megvalósításának támogatása.

Kutatási programjaink részletes leírása a Központ szakmai beszámolójában ismerhető meg.

VI. Egyéb megállapítások

2010-ben adóhatósági, illetve felügyeleti ellenőrzésünk nem volt.

Az „Alacsony végzettségű roma és nem roma nők gyermekvállalása a hátrányos helyzetű térségben” című OTKA kutatásunk ellenőrzésére 2010 novemberében került sor, intézetünk ezen az ellenőrzésen kiválóan vizsgázott.

Budapest, 2011. február 24.

Nemes Mihályné
gazdasági vezető